

Кам'янець-Подільський медичний фаховий коледж

**Формування конкурентноспроможної особистості
шляхом формування компетентностей при викладанні
спецдисциплін на спеціальності 224 Технології
медичної діагностики та лікування**

Підготувала: Стоцька О.В.

2022-2023 н.р.

**В 2022-2023 н.р викладачі ЦК працювали над реалізацією навчально-методичної проблеми:
«Формування конкурентноспроможної особистості шляхом формування компетентностей при
викладанні спецдисциплін на спеціальності 224 Технології медичної діагностики та
лікування»**

Пріоритетним напрямом організаційно-педагогічної діяльності викладачів комісії є підготовка здобувачів освіти до практичної роботи в лабораторіях та до виконання функціональних обов'язків обраної професії лаборанта.

В 2022-2023 н.р. комісія вивчала передовий педагогічний досвід викладача Сороки О.В.
Тема: «Виконання самостійної позааудиторної роботи як підвищення ефективності удосконалення практичних навичок студентів»

Сьогодні поняття компетентності набуває актуальності. Це пов'язують з багатьма чинниками, оскільки саме компетентності є тими індикаторами, які дозволяють визначити готовність здобувача освіти чи випускника до життя, його подальшого розвитку й активної участі в житті суспільства та професійній діяльності, а в викладача формування професійно-значимих особистісних якостей, тобто педагогічний професіоналізм.

Така установка вимагає застосування нових педагогічних підходів до навчання. Зокрема це стосується пошуку інноваційних форм, нових методик, інтерактивних технологій навчання на всіх етапах освітнього процесу. Стає необхідним перехід до систем навчання, зорієнтованих на формування як особистісних якостей фахівця, так і компетенцій у майбутній професійній діяльності.

Професійна компетентність фахівців – це не лише знання, уміння, навички, а й творче ставлення до справи, позитивні нахили, інтереси і прагнення, здатність ефективно використовувати певний досвід, а також особистісні якості для забезпечення необхідного результату на конкретному робочому місці, в конкретній професійній ситуації. Професійна компетентність є мірою та головним критерієм професійної підготовленості фахівців.

Освітні компоненти, що входять до циклової комісії покликані стати основою для формування у здобувчів освіти професійних компетенцій, розвитку клінічного мислення, оволодіння практичними навичками та становлення здобувача освіти, як майбутнього фахівця.

Усвідомлюючи свої завдання, викладачі циклової комісії вбачають основним у діяльності – упровадження та пошук нових форм та методів навчання, що дають можливість здобувачам освіти отримати стійкі знання та сформувати професійну спрямованість його особистості.

Викладачі циклової комісії при формуванні професійних компетентностей фахівців дотримуються низки послідовних етапів:

- когнітивний (знання про майбутню професійну діяльність);
- мотиваційний (професійна спрямованість і мотивація);
- діяльнісний (система фахових умінь і навичок, формування яких забезпечується змістом, формами і методами практичного навчання);
- оцінно-контрольний (діагностика, аналіз, коригування навчальних досягнень здобувача освіти та рефлексія суб'єктів педагогічної взаємодії).

При формуванні фахових компетентностей викладачі циклової комісії використовують різноманітні методи, прийоми та засоби навчання, інноваційні навчальні технології, інформаційно-комунікаційні технології, які дають можливість використовувати електронні посібники, відеоролики, слайдові презентації, інтернет-ресурси. Всі ці методи сприяють встановленню пріоритетів, активації та концентрації мислення здобувачів освіти, підвищують інтерес до вивчення спеціальних дисциплін.

У практику викладачів комісії увійшло проведення не лише лекцій, які дають інформацію, а й інших видів лекцій, а саме навчальні лекції, проблемні лекції, лекції-візуалізації, лекції бесіди, лекції конференції. Викладачі переконані, що створення проблемних ситуацій, постановка проблемних питань є ключем до активного пошуку та інтеграції знань і вмінь здобувачів освіти для досягнення мети – відповіді на поставлені питання та розв'язування ситуації.

На лекціях викладачі використовують різноманітні методи навчання:

- словесні: бесіда, пояснення, розповідь, дискусії;
- наочні: ілюстрування, демонстрування, спостереження, а також - методи порівняння, узагальнення, конкретизації, пошуково - дослідницькі та інші.

Основне формування компетентностей відбувається на практичних заняттях, яким приділяється велика увага і ретельна підготовка. Саме тут здобувачі освіти виконують, практичний тренінг. На практичних заняттях здобувачі освіти працюють власноруч, вони займаються реальною діяльністю лаборанта. Успішний результат навчання пов'язаний із правильно і чітко сформованих компетентностей викладачем, прагненням здобувача освіти до відпрацювання практичних навичок. Тож при підготовці практичного заняття викладачі перш за все визначають фахові і загальні компетентності, яких має набути здобувач освіти, та підбирають відповідні методи навчання.

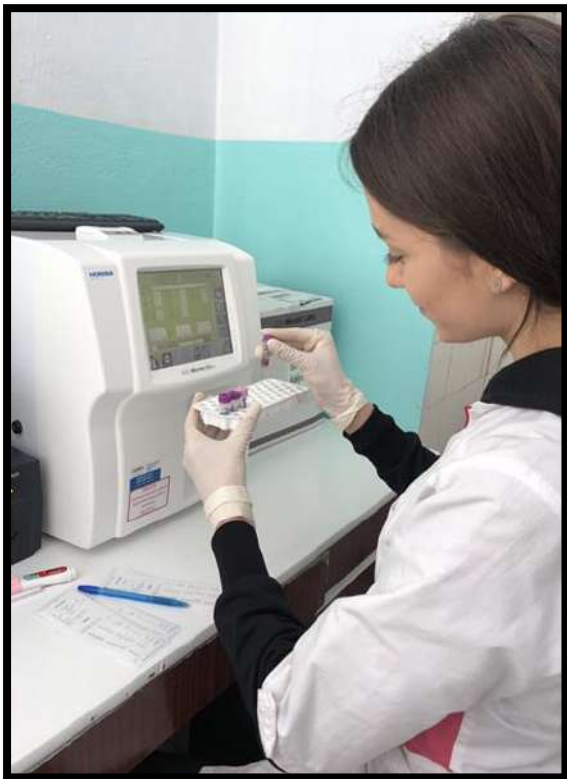
Методи навчання на заняттях зі спеціальних дисциплін:

- демонстрація практичних навичок;
- ігровий метод;
- робота малими групами;
- ігрова дискусія ;
- ділова навчальна гра;
- рольова гра ;
- імітаційні ігри;
- метод кейс-стаді;
- метод проектів.

Проходження практики є складовою частиною навчального процесу та має на меті навчити здобувачів освіти застосовувати у професійній діяльності теоретичні знання та практичні навички, отримані при вивченні спеціальних дисциплін, сприяти розвитку у майбутніх медиків стійкого інтересу до професійної діяльності. Практика посідає важливе місце у формуванні та розвитку фахових компетентностей та підготовки фахівців.

Давньокитайська мудрість говорить: «Розкажи мені, я забуду. Покажи мені, я запам'ятаю. Дай мені зробити, я навчуся».

Виміри рівня сформованості компетентностей проводяться різними методами контролю знань здобувачів освіти: вхідний, поточний, модульний, семестровий, підсумковий контроль знань (диференційований залік, семестровий екзамен та атестація випускників).

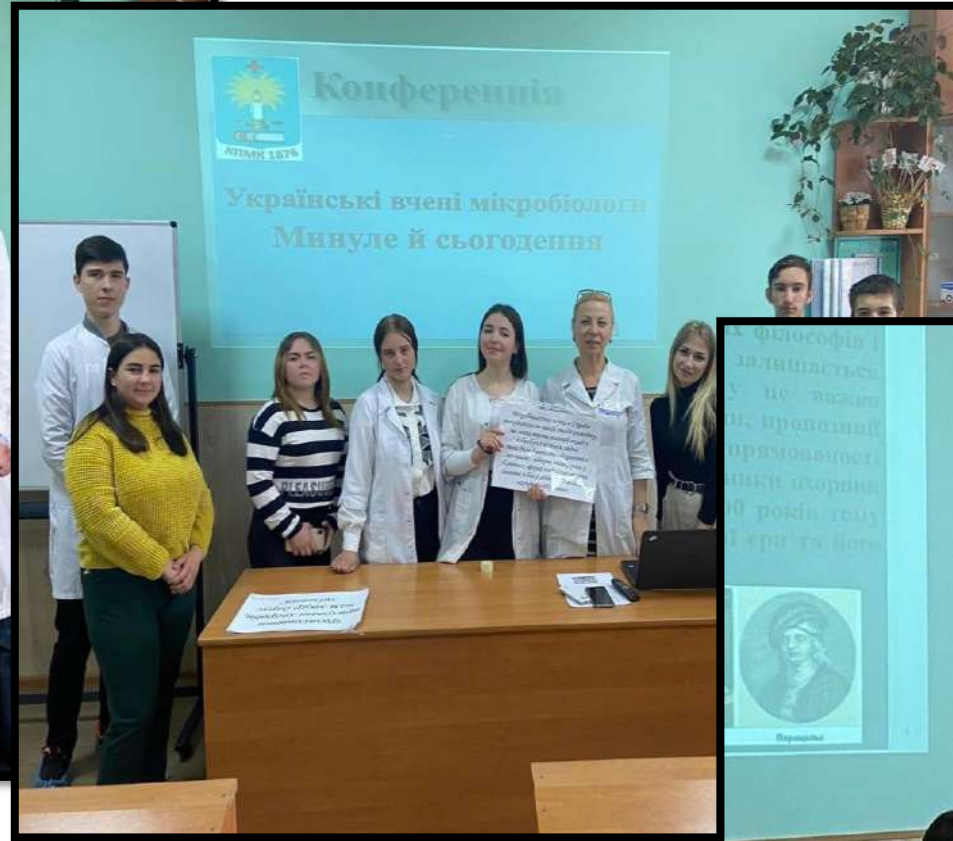
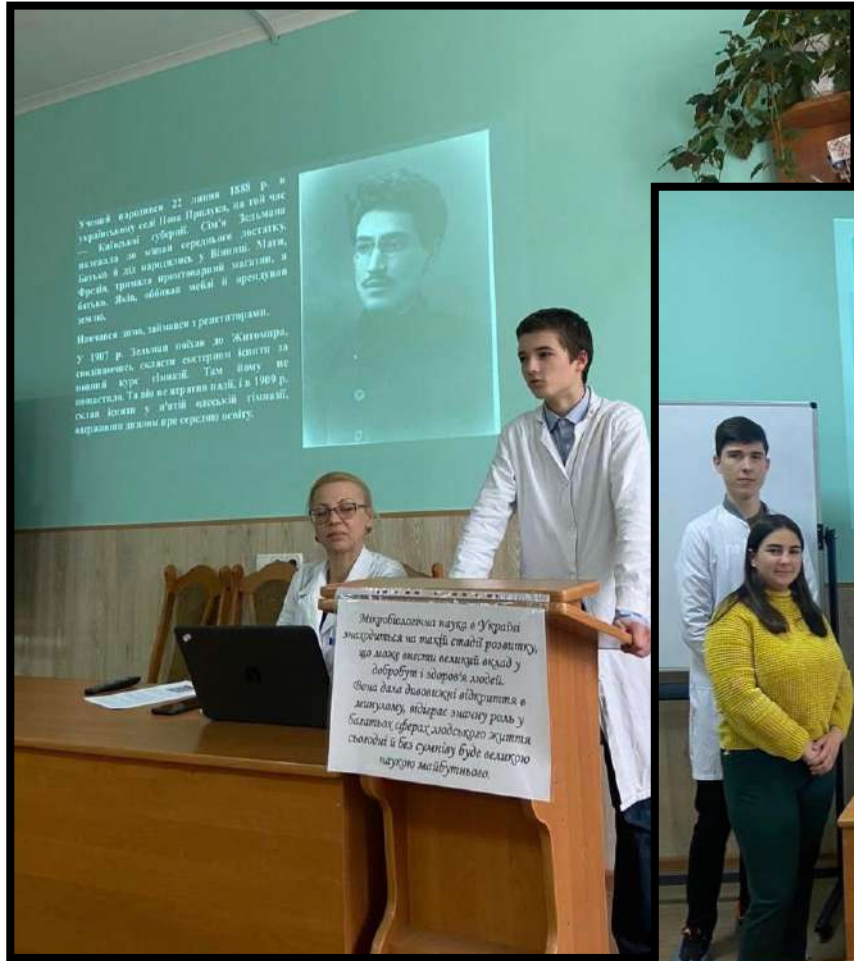
Викладачами розроблені різні види методичного забезпечення для проведення контролю. На підготовчому етапі викладачі надають перевагу усному фронтальному опитуванню, тестам II рівня, контрольним питанням для перевірки початкового рівня знань та ін. На основному етапі практичного заняття - студентам пропонують розв'язати типові та нетипові навчальні задачі, використовують кейс - метод, таблиці, схеми. На заключному етапі - розв'язання нетипових навчальних задач III рівня, заповнення таблиць відповідностей, таблиць дифдіагностики, заповнення німої графологічної структури, тести на доповнення, тести на достовірність та інші.

Систематичний контроль роботи здобувачів освіти з одного боку дає їм змогу усвідомити свій рівень готовності до професійної діяльності, а з іншого – викладачам вдосконалювати зміст і методику навчання, орієнтуючись на кінцеву мету формування конкурентноспроможного фахівця.

Доцільно надавати здобувачам освіти перші уявлення про зміст майбутньої професійної діяльності вже на першому курсі. Таким чином здобувача освіти готують до майбутньої професійної діяльності на наступних курсах навчання, тобто підвищується умотивованість його навчальної діяльності. Розкривається основний зміст виробничих функцій та задач які полягають перед лаборантом.

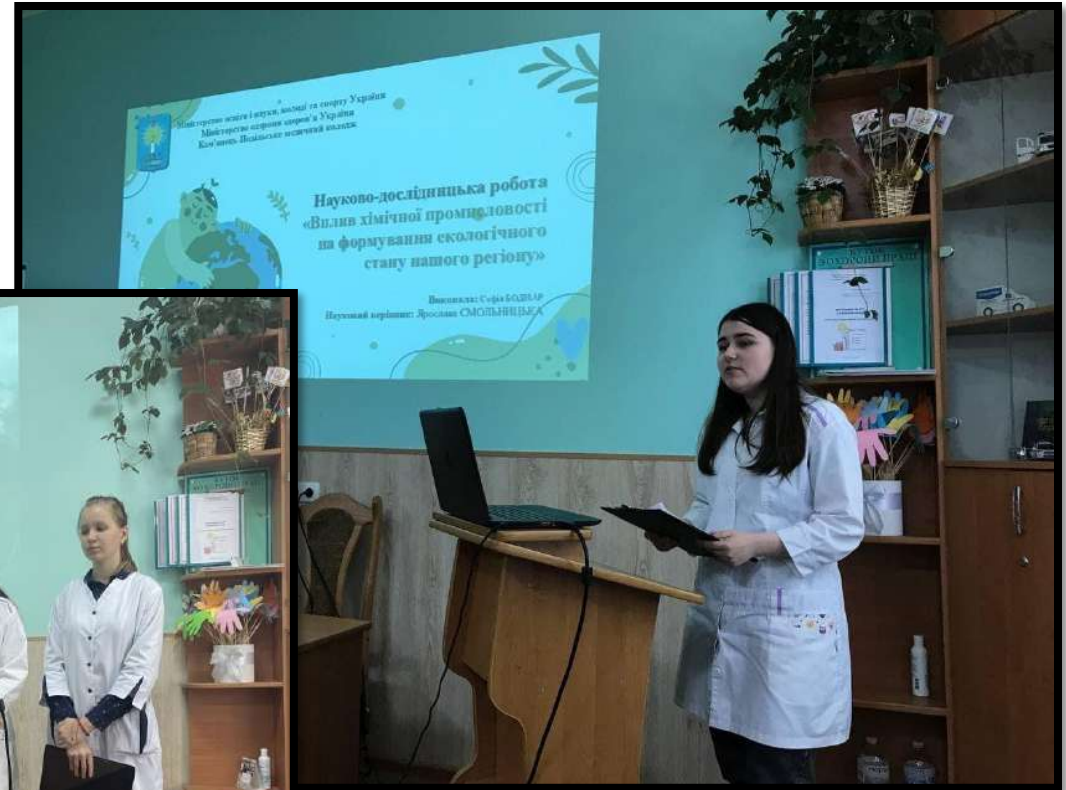
27.04.2023 Відкритий виховний захід (конференція) «Українські вчені мікробіологи. Минуле й сьогодення» Викладач: Сорока О.В.

17.05.2023 акція «Своєчасна діагностика захворювань-здорова нація»
ІІІ курс спеціальність 224 Технології медичної діагностики та лікування
Викладачі: Стоцька О.В., Яшина С.А.

16.05.2023 відкритий виховний захід
«Вплив хімічної промисловості на формування екологічного стану нашого регіону»
Викладач: Смольницька Я.Д.

20.05.2023 День відкритих дверей

23.05.2023 Профорінтаційна робота «Лаборант –це престижно»
ІІІ курс спеціальність 224 Технології медичної діагностики та лікування
Викладач: Грек Л.С.

22.05.2023 засідання МАН

«Аналіз впливу хімічних процесів на формування екологічного середовища в нашому регіоні»

ІІІ місце на засіданні МАН КПМФК та представлена на регіональному засіданні МАН в онлайн форматі.

Науковий керівник: Смольницька Я.Д.

Доповіді, заслухані на засіданнях циклової комісії:

- «Мотивація та впевненість – ключові риси формування професійної компетентності» (Грек Л.С.);
- «Формування креативного мислення в умовах модернізації пошукової роботи» (Яшина С.А.);
- « Організаційна діяльність викладача на занятті і раціональне використання навчального часу» (Сорока О.В.);
- «Сучасне заняття у контексті компетентнісного підходу» (Смольницька Я.Д.);
- « Шляхи удосконалення професійних компетентностей фахівців в умовах сьогодення» (Стоцька О.В.);
- Доповідь на засідання педагогічної ради: «Формування конкурентноспроможної особистості шляхом формування компетентностей при викладанні спецдисциплін на спеціальності 224 Технології медичної діагностики та лікування» (Стоцька О.В.)

Робота комісії над оновленням методичного забезпечення

1. Створення, модернізація, доповнення навчально-методичних комплексів з модулів:
 - «Мікроскопічний метод дослідження», «Кишкова група інфекцій» (Сорока О.В.);
 - «Гігієна праці», «Мікроскопічний метод дослідження», «Серологічний метод дослідження» (Стоцька О.В.);
 - «Гематологія», «Дослідження виділень із статевих органів», «Водно-мінеральний обмін» «Ліпідний обмін» (Яшина С.А.), (Грек Л.С.);
 - «Титриметричний метод дослідження», «Якісні реакції на катіони першої аналітичної групи» (Смольницька Я.Д.).
2. Розроблено комплекс задач «Якісні реакції на катіони» (Смольницька Я.Д.), «Загальний клінічний аналіз крові» (Грек Л.С.), «Гігієна харчування» (Стоцька О.В.), «Серологічний метод дослідження» (Сорока О.В.), «Загальноклінічні дослідження» (Яшина С.А.);
3. Написано робочі освітні програми з освітніх компонентів (викладачі комісії).
4. Створено силабус з освітніх компонентів: «Біологічна хімія з біохімічними методами дослідження» (Яшина С.А.), «Мікробіологія з основами імунології та технікою мікробіологічних досліджень» (Сорока О.В.).
5. Створено пакети завдань до директорських контрольних робіт (викладачі комісії).
7. Створено білети до семестрових екзаменів (Стоцька О.В., Сорока О.В., Яшина С.А.).

Для підвищення та удосконалення педагогічного досвіду викладачі ЦК систематично проходять курси підвищення кваліфікації педагогічних працівників, опрацьовують методичну та педагогічну літературу, накази МОЗ, відвідують конференції, вебінари, майстер – класи, обмінюються досвідом на засіданнях циклової комісії, цікавляться новітньою інформацією на сайтах мережі Internet.

№ з/п	ПІБ	Суб'єкт підвищення кваліфікації/ термін підвищення кваліфікації	Кількість годин	Результат навчання
1.	Грек Л.С.			
		Всеосвіта «Електронний журнал з грифом МОН-багатофункціональний, інтерактивний сервіс оцінювання навчальних досягнень.» 14.10.2022р	2	Сертифікат NA351424
			2	
2.	Смольницька Я.Д.	Всеосвіта «Створення навчально-методичних матеріалів: практичні питання дотримання академічної доброчесності.» 02.11.2022р.	2	Сертифікат № VJ378025
		Всеосвіта «Розв'язування типових розрахункових задач з хімії» _	30	
			32	
3.	Сорока О.В.	Житомирський медичний інститут «Інноваційні технології у вищій медичній освіті з формування професійної майстерності через компетентнісну складову. Теорія і методика викладання гігієни.» 23-27.05.2022р.	30	Свідоцтво ЖІ № 0201128/000713-22
		ТОВ «Академія цифрового розвитку» Цифрові інструменти GOOGLE для освіти 05-18.09.2022р.	30	Сертифікат № GDTFE-20-00549

4.	Стоцька О.В.	ТОВ «Академія цифрового розвитку» Цифрові інструменти GOOGLE для освіти 05-18.09.2022р.	30	Сертифікат № GDTFE-02-04838
			30	
5.	Яшина С.А.	ТОВ «Академія цифрового розвитку» Цифрові інструменти GOOGLE для освіти 05-18.09.2022р.	30	Сертифікат № GDTFE-02-04871
		Житомирський медичний інститут «Інноваційні технології у вищій медичній освіті з формування професійної майстерності через компетентнісну складову. Теорія і методика викладання	30	Свідоцтво
			60	
	Всього:		214	

Отже, з позицій компетентнісного підходу, фаховий рівень визначається здатністю розв'язувати проблеми різної складності на основі наявних знань та досвіду. Процес становлення компетентного медичного працівника є складним і послідовним результатом системної, наполегливої праці викладача і здобувача освіти. Методологічною основою медичної освіти має бути компетентнісний підхід, при якому компетентність трактується як одна з важливих характеристик студента-медика.

До проекту рішення педагогічної ради:

- впроваджувати сучасні методи навчання та інформаційні технології при формуванні компетентностей у здобувачів освіти;
- впроваджувати компетентністний підхід навчання при формуванні конкурентноспроможного фахівця;
- Продовжувати та посилювати профорієнтаційну роботу серед випускників та учнів закладів середньої освіти міста, району та області.